

N:o 28.

Puolipaasto-sunnuntaina.

Evank. Joh. 6: 1–15.

Sitte meni Jesus Galilean meren ylitse, joka on Tiberian. Ja häntä seurasi paljon kansaa, että he näkivät hänen merkkinsä, kuin hän teki sairaisissa. Niin Jesus meni ylös vuorelle, ja istui siellä opetuslastensa kanssa. Ja lähestyi pääsiäinen, Juutalaisten juhla. Koska siis Jesus nosti silmänsä, ja näki tulevan paljon kansaa tykönsä, sanoi hän Filippukselle: kusta me ostamme leipiä näiden syödä? (Mutta sen hän sanoi, kiusaten häntä; sillä hän tiesi, mitä hän tekevä oli.) Vastasi Filippus häntä: kahden sadan penningin leivät eivät täytyisi heille, että kukin heistä vähänkin saisi. Sanoi yksi hänen opetuslapsistansa hänelle, Andreas, Simon Pietarin veli: Tässä on yksi poikainen, jolla on viisi ohraista leipää ja kaksi kalaista; vaan mitä ne ovat näin paljon? Mutta Jesus sanoi: asettakaat kansa atrioitsemaan. Ja siinä paikassa oli paljon ruohoa. Niin atrioitsi lähes viisituhatta miestä. Ja Jesus otti leivät kiiti ja antoi opetuslapsille: mutta opetuslapset jakoivat atrioitseville; niin myös kaloista niin paljon kuin hän tahtoi. Mutta koska he ravitut olivat, sanoi hän opetuslapsillensa: kootkaat murut, kuin jäivät, ettei mitään hukkuisi. Niin he kokosivat, ja täyttivät kaksitoistakymmentä korja muruilla, viidestä ohraisesta leivästä, jotka niiltä liiaksi olivat, kuin atrioitsivat. Koska siis ne ihmiset sen merkin näkivät, kuin Jesus teki, sanoivat he: tämä on totisesti se profecta, joka maailmaan tuleva oli. Koska Jesus ymmärsi, että he tahtoivat tulla, ja väkivallalla tehdä hänen kuninkaaksi, meni hän pois taas vuorelle yksinensä.

Tässä evankeliumissa opettaa meille Kristus uudelleen **uskoa**, ettemme murehtisi vatsamme ja elatuksemme vuoksi, ja houkuttelee meitä siihen ihmetyöllä puhuen tässä teollansa minkä Matt. 6: 33 puhuu sanoilla: **Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämmät teille annetaan.** Sillä me näemme tässä, että kun kansa seuraa häntä Jumalan sanan ja ihmeitten tähden ja etsii siis Jumalan valtakuntaa, ei hän ole heistä huoltapitämättä, vaan ruokkii heidät runsaasti. Tällä hän osoittaa, että ennen kuin Jumalan valtakuntaa etsiväisten pitää puutetta näkemän, ennen pitää vaikka erämaan ruohon muuttua jyviksi, tai yhdestä leipäpalasesta tulla tuhannen leipää, tai ainakin yhden leipäpalasen ravitsevan yhtä

hyvin ja yhtä monta kuin tuhannen leipää, jotta paikkansa pitäisi mitä hän Matt. 4: 4 sanoo: **Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, kuin Jumalan suusta lähtee.** Ja tätä vahvistaakseen ryhtyy hän itse huolta pitämään siitä, mitä he söisivät, kysyen Filippukselta, ennenkuin kukaan valittaakaan tai pyytää ruokaa, jotta me hänen haltuunsa heittäisimme murheen ylläpidostamme tietäen, että hän meistä enemmän ja pikemmin huolehtii kuin me itse.

Toiseksi osoittaa hän esimerkin suuresta rakkaudesta ja sen monella tavalla. Ensiksi tekemällä tällaista ihmetyötä ruoan hankkimiseksi ei ainoastaan hurskasten hyväksi, jotka häntä töitten ja sanan vuoksi seurasivat, vaan myöskin vatsaorjien hyväksi, jotka häneltä

odottivat ainoastaan ruokaa ja juomaa sekä ajallista kunniaa niinkuin huomaamme siitä, että samassa luvussa vähän myöhemmin (26 v.) kirjoitetaan, että he riitelivät hänen kansansa ruuasta Kapernaumissa, ja hän sanoi heille: **Ette etsi minua, että te näitte ihmehen, vaan että te saitte leipää syödä ja olette ravitut** j. n. e. ja että he **tahtoivat tehdä häntä kuninkaaksi. Niinpä hän siis tässäkin sallii sataa ja auringon koittaa niin vääräin kuin vanhurskaskostenkin yli**, Matt. 5: 45. Toiseksi kärsimällä niin ystävällisesti opetuslastensa typeryyttä ja heikkoa uskoa. Kun hän Filippusta koettelee, joka niin järkeänsä noudattaa, ja kun Andreas niin lapsellisesti haastelee asiasta, niin se tapahtui sen vuoksi, että apostolien vajavuus tämän kautta ilmi tulisi ja sen sijaan Kristuksen rakkaus ja ystävällinen menettely sitä kauniimmalta ja armaammalta loistaisi houkutellaksensa meitä häneen uskomaan, ja että hän antaisi esimerkin, kuinka meidänkin tulee tehdä. Samaa opettavat meille ruumiin jäsenetkin ja kaikki luontokappaleet keskenänsä; sillä kaikki Jumalan luodut ovat täynnä rakkautta, niin että toinen kärsii, auttaa ja pelastaa toistansa.

Kun hän nyt **ottaa ne viisi leipää ja kiittää**, tekee hän meille ymmärrettäväksi, ettei mikään ole riittämätöntä hänen omillensa, ja että hän hyvästi voi siunata heidän vähät varansa niin, että heillä on yllin kyllin, vaikka rikkailla kaikessa ylöllisyydessään ei ole riittävästi, kuten hän Ps. 34: 11 sanoo: **Jotka Herraa etsivät, ei heiltä mitään hyvää puutu; mutta rikasten pitää tarvitseman ja isooman**^{*)}, ja Maaria ylistysvirressään Luukk. 1: 53: **Isoovat täytti hän hyvyydellä ja rikkaat jätti tyhjäksi.**

^{*)} Lauseen jälkimmäinen osa kuuluu näin Luteeruksen vaapaasti kääntämänä. Suomalaisessa Raamatussa kuuluu se sananmuokkaisesti heprean kielestä käännettynä: Nuorten jalopeurain pitää tarvitseman ja isooman.
Suom. muist.

Kun hän taas käskee tarkasti **koota murut**, opettaa hän meitä olemaan säästäväisiä ja hänen lahjojaan niin säilyttämään ja käyttämään, ettemme Jumalata kiusaisi. Sillä vaikka hän tahtookin meitä silloin uskomaan, kun ei meillä mitään ole, ja olemaan vakuutettuja hänen antavan, niin tahtoo hän kuitenkin myös, ettemme häntä kiusaisi ylönkatsomalla hänen lahjojansa jättäen niitä käyttämättä tahi antaen niiden hukkaan mennä odottaen toisia tai vasta saavamme ihmeitten kautta. Sen vuoksi mitä saaneet olemme, se ottakaamme ja täyttäkäämme, mitä taas ei ole, se uskottakoon saatavan ja odotettakoon.

Vertailuja eli hengellinen merkitys.

Etä Kristus tällä ihmeellisellä ruokkimisella houkuttelee meitä hengellistä ravintoa isoomaan ja tarkoittaa, että me häneltä etsimme ja odottaisimme sielun ravintoa, sen todistaa selvään koko tämä luku, jossa hän sanoo itseään **taivaalliseksi leiväksi ja oikeaksi ruuaksi**. Hän osoittaa juutalaiset tästä ruumiillisesta leivästä itseensä sanoessaan värsyissä 26 ja 27: **Totisesti, totisesti sanon minä teille: ette etsi minua, että te näitte ihmehen, vaan että te saitte leipää syödä ja olette ravitut. Elkää tehkö sitä ruokaa, joka on katoovainen, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, jonka ihmisen Poika teille antava on**. Sen vuoksi tahdomme mekin tutkistella tämän evankeliumin kertomuksen salaista ymmärrystä ja merkitystä.

Ensiksi oli siinä paikassa paljon ruohoa. Tätä ei evankelista voinut jättää mainitsematta, vaikka se ei näytä kovainkaan täydelliseltä asianhaaralta. Tämä merkitsee Juudaan kansaa, joka ruohon tavalla viheriöitsee ja kukoistaa ulkonaisessa pyhydessä, viisaudessa,

kunniassa, rikkaudessa y. m., kuten Jes. 40: 6, 7 sanoo: **Kaikki liha on ruoho, ja kaikki hänen hyvytensä niinkuin kedon kukkainen. Ruoho kuivuu pois ja kukkainen lakastuu, sillä Herra puhalsi siihen. Kansa tosin on ruoho.** Tämmöisessä kansassa alkoi Jumalan sana paistaa ja meille on annettu oikea ruoka, sillä **autuus on juutalaisista**, Joh. 4: 22. Niinkuin nyt ruoho ei ole ihmisten vaan eläinten ruokaa samoin ei myöskään ole juutalaisten ulkonainen pyhyys muuta kuin lihoitusta eläimellisille lihallisille sydämille, joilla ei Hengestä mitään tietoa ole.

Samaa merkitsee sekin, että **kansa istuu ruohikossa**. Sillä oikeat pyhät katsovat ylön ulkonaisen pyhyiden, kuten Paavali Fil. 3: 8 tekee **lukien entisen pyhyytensä vahingoksi ja raiskaksi**. Mutta näin tekevät ainoastaan yksinkertaiset ja nälkäiset ihmiset, jotka ottavat Jumalan sanan vastaan ravinnoksensa, sillä sinä näet tässä, ettei Hannas eikä Kaifas, eivät fariseukset eikä kirjanopineet Kristusta seuranneet eivätkä ihmetöitä nähneet, vaan halveksivat niitä, olivat siis ruohoja ja heinänsyöjiä. Tämä ihmetyö tapahtuikin vähää ennen juutalaisten Pääsiäisjuhlaa, sillä oikea pääsiäinen, jolloin Kristus piti uhrattaman, oli lähestymässä hänen alkaessaan ravita Jumalan sanalla.

Viisi leipää merkitsevät ulkonaista, ruumiillista, äänekästä sanaa, joka aistimilla huomataan, sillä viisi-luku tarkoittaa aistillista, ulkonaista ihmistä noiden viiden aistin vuoksi, joiden välityksellä ihminen elää. Sitä osoitetaan myöskin viidellä tyhmällä ja viidellä taitavalla neitseellä, Matt. 25: 1. Nämä leivät ovat **korissa**, se on: suljetut Raamattuun. Niitä kantaa **poikanen**, se on: orjallinen Juudan kansa ja sen papisto, joille Jumalan sana käskettiin ja uskottiin, Room. 3: 2, vaikka he itse eivät siitä nauttineet. Mutta että Kristus ottaa leivät käsiinsä, jonka kautta ne tulevat siuna-

tuiksi ja enetyiksi, merkitsee, että Kristuksen työn ja toimen kautta vaan ei meidän työemme tai järkemme kautta Raamatua avataan, oikein ymmärretään ja saarnataan. Sen jälkeen **antaa hän ne opetuslapsillensa ja opetuslapset jakavat ne atriioitseville**. Kristus nimittäin ottaa sanan Raamatusta, sitten ottavat opettajat kaiken Kristukselta ja antavat sen kansalle, jotta paikkansa pitäisi, mitä hän Matt. 23: 10 sanoo: **Yksi on teidän mestarinne, Kristus**, joka istuu taivaassa ja yksinään opettaa meitä kaikkia Hengellään saarnaajain suun ja sanan kautta, se on: vastoin vääriä opettajia, jotka omaa viisauttaan levittelevät.

Kaksi kalaa ovat patriarkkain ja profetaiden esimerkkejä ja todistuksia, jotka nekin ovat korissa, sillä niiden kautta vakuuttavat ja vahvistavat apostolit opin ja uskovaiset, kuten P. Paavali tekee Room. 4: 2, 6, jossa puhuu Aabrahamista, Daavidista y. m. Mutta kaloja on kaksi, sillä tämmöiset pyhien esimerkit ovat täynnä rakkautta, joka ei uskon tavalla voi olla yksinään, vaan jonka täytyy lähteä lähimmäistä palvelemaan. Lisäksi ovat ne **paistettuja**, sillä nuo esikuvalliset pyhät ovat monissa kärsimyksissä ja piinoissa niin perin kuoletettuja, ettei heissä mitään lihallsuutta löydetä, sekä etteivät he myöskään turvaa väärrällä uskolla töihinsä, vaan osoittavat aina uskoon ja kuolettavat työt tällä uskalluksellansa.

Kaksitoistakymmentä korja täynnä muruja ovat ne Raamatut ja kirjoitukset, jotka apostolit ja evankelistat ovat jättäneet jälkeensä. Sen vuoksi onkin niitä juuri kaksitoista, kuten apostolia, eivätkä ole nämä kirjat mitään muuta kuin tähteitä, jotka Vanhasta Testamentista on otettu ja siunattu. Sitä viisi-lukin merkitsee, koska Mooseksen kirjoja on viisi, sillä Johannes 21: 25 sanoo: **Ei saattais koko maailma käsittää niitä kirjoja, kuin pitäis Kristuksesta kirjoitettaman**, joka kui-

tenkin kaikki on Vanhassa Testamentissa jo ennen Kristusta kirjoitettu ja julistettu.

Mutta että Filippus neuvoo käyttämään rahaa kansan ruokkimista varten ja itse kuitenkin tätä keinoa epäilee, tarkoittaa ihmisoppien saarnaajia, jotka halusta tahtoisivat sie-luja auttaa opillansa, vaikka omassa tunnos-saan tuntevat siitä ei mitään apua olevan. Tämä kysymys, näet, jonka Kristus tässä tekee opetuslapsillensa, tapahtuu siitä syystä, että nähtäisiin ja käsitettäisiin luonnollisesti mah-dottomaksi ravita sellaista kansanjoukkoa saatavissa olevilla varoilla, ja että ihmetyö saisi sitä suuremman merkityksen. Juuri sen vuoksi antaa hän meidän kiskoa ja raataa ih-mis-opeissa, että näkisimme ja älyäisimme, kuinka tarpeellinen ja kallis Jumalan sana on, ja kuinka aivan avuttomia opit ovat ilman Ju-malan sanaa.

Andreas taas, joka leivästä ja pojasta huomauttaa ja kuitenkin paljoa hätäänty-neempänä epäilee, kuvaa niitä opettajia, jotka tahtovat Jumalan lailla tehdä ihmiset hurs-kaiksi ja heitä rauhoittaa. Mutta omatunto ei siitä saa tynnytystä eikä rauhaa, vaan tulee

yhä levottomammaksi, kunnes Kristus saapuu armon sanalla. Hän yksinänsä tyydyttää, aut-taa synnistä ja kuolemasta, antaa rauhan ja täydellisen riemun, jonka kaiken hän tekee it-sestään, pyytämättä, vastoin jo yli kaiken toi-von ja luulon, jotta tietäisimme, kuinka evan-geliumi annetaan ja lahjoitetaan meille sulasta armosta, eikä oman ansiomme vuoksi.

Lopuksi näet sinä tässä evankeliumissa, että Kristuksella, joka kuitenkin evankelista köyhyyttä on mitä tarkimmasti noudattanut ei-kä ole **surrut huomisesta päivästä**, kuten hän Matt. 6: 34 opettaa, on siitä huolimatta varoja, niinkuin nämät kaksisataa penninkiä, viisi lei-pää ja kaksi kalaa. Siitä tulee meidän oppia, ettei tällöinen köyhyys ja huolettomuus sii-nä ole, ettei meillä mitään ole, niinkuin ny-kyään Paljasjalkaisten joukko ja munkit väit-tävät sitä kuitenkin itse toteuttamatta, vaan kristillinen köyhyys on sydämen vapaus ja hengen köyhyys. Olihan, näet, Aabrahamilla-kin ja Iisakilla paljon tavaraa, vaan he elivät kuitenkin ilman surua ja köyhyydessä kuten parhaat kristityt. Amen.